

Afscheiding en sociale manipulatie

Antonio Jimeno Fernández

In de jaren tachtig hadden de regeringen geleid door Jordi Pujol, als doel vastgelegd dat Catalonië een natie zou zijn die onafhankelijk zou worden van de rest van Spanje. Ze wisten heel goed dat de mensen in opstand zouden komen tegen de ongerechtigheden en in staat zouden zijn om te reageren met vastberadenheid, maar ze wisten ook dat de strijd niet vastgehouden kon worden gedurende vele jaren, om het verraad te overwinnen van zijn leiders en door te gaan met de strijd terwijl de meerderheid zich erbij heeft neergelegd. Daarom hebben ze niet getwijfeld om de principiële mechanismen van de sociale manipulatie in werking te zetten.

Ze waren het met elkaar eens dat het proces heel langzaam moest gaan, meer dan twintig jaar, en dat het alle sectoren van de menselijke samenleving moest bereiken. Dit is wat het zogenaamde Programma 2000 omvat, geïnitieerd in de jaren tachtig en gepubliceerd in 1990. De eerste actie die gerealiseerd werd, was het opleggen van het exclusieve gebruik van het Catalaans in het onderwijs, de administratie, de media en het stimuleren dat de privé bedrijven, die daarvoor de financiële middelen kregen, hetzelfde zouden doen. Het bewijs hiervan is de wet van de linguïstische normalisatie van 1983.

Dit ging gepaard met het opleggen van een “verandering van stijl” met betrekking tot het refereren naar Spanje en alles wat Spaans is. Deze verandering bestond uit het presenteren van de Spaanse regeringen als de grootste vijanden van Catalonië, van de economie, taal en cultuur; geen referentie doen van positieve zaken wat de Spanjaarden ook maar zouden kunnen doen op geen enkel terrein, hetzij politiek, sociaal, economisch, cultureel of sportief, het belachelijk maken van alles wat de Spanjaarden gemeenschappelijk hebben, zoals de Monarchie, de Constitutie, het leger, de Guardia Civil, de treinen, de autosnelwegen, het beheer van de havens en luchthavens etc.

In de politiek werden bijvoorbeeld de belangen van de autonomie meer benadrukt dan de algemene wetten die erboven staan. In de sport werd het niet aangekondigd als de winnaar een Spanjaard was, maar werd een Catalaan wel in de spotlights gezet, ook al was de laatste plaats behaald. In de meteorologische informatie werd het weerbericht getoond van alle regio's van de slecht genoemde Catalaanse landen, echter niet die van Aragón, maar bijvoorbeeld Alicante dat veel verder van Catalonië lag dan Huesca of Zaragoza etc.

Er werd werk gemaakt van de taal en de gevoelens, want waarin twee landen het meest van elkaar kunnen verschillen is een taal die anders is en een andere emotionele geschiedenis. Om die reden hebben de separatisten zich ontfemd over deze twee aspecten, heel vaak door begrotingen te gebruiken die bestemd waren voor de gezondheid, het onderwijs en de infrastructuur.

Om het voorgaande te bereiken was geen makkelijke taak, omdat er in het merendeel van de Catalaanse gezinnen mensen zijn die uit andere delen van Spanje komen. Het werd bereikt doordat het proces zich heel langzaam ontwikkelde, en tevens geremd werd op de momenten dat de protesten het hevigst waren, en het perfect toepassen van het begin van “overeenstemming met de groep”, het Asch, van de “gehoorzaamheid aan de autoriteit”, de Milgram, en de “methode van de zachte staatsgreep”, de Sharp.

Het begin van de “overeenstemming met de groep” werd voorgesteld door de sociale psycholoog Solomon Asch, na het uitvoeren van het experiment waarbij drie lijnen van vergelijkbare lengtes aan een persoon werden getoond en gevraagd werd welke lijn de langste was, maar nadat de andere personen, die in werkelijkheid acteurs waren, voor de meerderheid beweerden dat de tweede lijn de langste was. Asch toonde hiermee aan dat de invloed van de groep zo groot is, dat hierdoor genoeg mensen de confrontatie met de groep niet aandurven door hun standpunt te verdedigen, maar zich erbij neerleggen om de mening van de groep te accepteren. Zoals bijna de helft van de bevolking Catalaans sprekend is, was het voorstel van de nieuwe regering om prioriteit te geven aan het Catalaans boven het Spaans en zich slachtoffer voelen ten opzichte van de rest van Spanje, werd goed ontvangen door velen. En zo werd een proces van hoogmoed gestart dat de mensen bracht om de omgevingen van sociaal, arbeid, onderwijs, media en familiair te bemachtigen. Het was al voldoende als een persoon zei dat hij of zij altijd Catalaans sprak en schreef, om goed geaccepteerd te zijn. En zo werd bevestigd dat alle problemen in Catalonië kwamen doordat de onhandigheid en slecht geloof van de regering van Madrid. Toen werden alle deuren geopend. De gedachten van de georganiseerde groep, zoals gebruikelijk, nam steeds meer plaats in.

Het begin van “gehoorzaamheid aan de autoriteiten” werd voorgesteld door de psycholoog Stanley Milgram, na het observeren dat 65% van de personen die opdrachten gehoorzamen van de chef, ook al worden ze in het begin als niet correct beschouwd, en bovendien ook nog eens na het vragen het ook bevestigd krijgen dat de opdrachten correct zijn. Het begin van “gehoorzaamheid aan de autoriteiten” legt uit dat vele separatisten niet reageren tegen standpunten die een duidelijke agressie zijn tegen de basisrechten van de personen. Bijvoorbeeld het negeren van het recht van de ouders dat hun kinderen onderwijs krijgen in de taal van herkomst, met elkaar eens zijn dat in de genoemde centra propaganda over de independisten gegeven wordt, dat in de geschiedenisboeken de afkeer aangemoedigd wordt tegenover de rest van Spanje, dat de informatie alleen gegeven wordt in het Catalaans, de markeringen in de straten inbegrepen, dat in de communicatiemiddelen alleen het Catalaans gebruikt wordt en dat praktisch gezien alle betrokkenen separatisten zijn etc.

“De methode van de zachte staatsgreep”, bedacht door de politicus Gene Sharp, is een verzameling van technieken zonder geweld, die gericht is op het ontregelen van een regering, zonder dat het in de gaten heeft dat dat het gevolg is van een plan. Het begint met geruchten over corruptie van bepaalde leden te verspreiden, aan de kaak stellen in de netwerken die hun familie en vrienden begunstigen, die niet genoeg geven om het land en die het erg moeilijk hebben met elkaar. Vervolgens worden ze beschuldigd van totalitarisme omdat ze de vrijheid van meningsuiting beperken en ze respecteren de mensenrechten van de meest achtergestelden niet. Vervolgens worden groepen verzameld met een probleem om demonstraties te organiseren die sociale verbeteringen claimen en eisen aan de regering om het op te lossen door sommige van haar bevoegdheden aan andere entiteiten te delegeren. Men zorgt ervoor dat deze manifestaties het talrijkst zijn, hinderlijk en zo langdurig mogelijk en dat ze worden gehouden voor de overheidsgebouwen, en gelijktijdig op een cynische manier gevraagd wordt dat de kracht van de openbare orde niet toetreedt om slachtoffers te voorkomen. De lokale regeringen beginnen met uitspraken te doen dat ze zich niet aan deze verordening houden en gaan dan niet echt akkoord met het volbrengen ervan. Dan maken ze regels die de algemene wetten overtreden en later niet voldoen aan de uitspraken van de rechtbanken en tegelijkertijd wordt om een dialoog gevraagd en worden verklaringen van de slachtoffers afgelegd in internationale forums. Het gaat om het tonen van het onvermogen van de centrale overheid om het land te besturen. In de tussentijd wordt de druk in de straten opgevoerd door het houden van grote concentraties om het idee te verspreiden dat de oplossing voor alle problemen, eenvoudigweg ligt bij het aftreden van de president van de regering. Als de krachten van de openbare orde ingrijpen, wordt er passief

verzet gehouden en worden de beelden naar het buitenland gestuurd om de regering verder in diskrediet te brengen, met als doel het internationaal te isoleren. De economische ondergang groeit in de loop van de maanden en dat maakt het bijna onmogelijk voor een regering om zich lang te verzetten. Hieraan is de verlamming toegevoegd die de mens lijdt wanneer hij zich realiseert dat degene in wie hij zijn vertrouwen had gelegd om hem te verdedigen, het eens zijn met zijn agressors. Dit is altijd zo geweest met de Spaanse regeringen, wanneer ze een handvol afgevaardigden nodig hadden om te kunnen regeren, hebben ze niet getwijfeld om een coalitie te vormen met de nationalistische partijen, hoewel dit inhield dat ze door konden gaan met het uitsluiten van de Spaanse taal en door konden gaan met de ideologische indoctrinatie in hun gemeenschappen. Het was een grote fout dat de twee grote partijen het onderling niet eens waren, waarbij de belangen van hun land voorop stonden boven de belangen van de partijen. Het is duidelijk dat de politieke transitie niet goed is verlopen, toen de staat niet bleef bij de maatregelen die de controle hadden over wat er op scholen wordt onderwezen. Door een directe relatie te hebben met alle overheidsfunctionarissen en alle beveiligingsinstanties bij elkaar te houden. Vandaag kunnen we zien dat onze politieke transitie voor niemand een goed model is.

Het belangrijkste van het probleem is niet dat een land kapot gaat, het belangrijkste is dat er een nieuw land ontstaat waarin de helft van de burgers tweederangsburgers worden zonder het recht te houden om in hun eigen taal te spreken, veroordeeld om het unieke denken van hun regering aan te nemen. Om te leven met informanten over hun gedachten, met een communicatiemiddel omgezet in politieke propaganda media. Met een gehoorzame rechterlijke macht, met een zakelijk netwerk van verslaafden aan de regering en met enkele werkplekken waar de anderen altijd de voorkeur aan zullen geven, omdat in een klein land iedereen elkaar kent. Om dit te voorkomen, moet je precies het tegenovergestelde doen van hetgeen ze gedaan hebben, door het leven te verdedigen in een land waar niemand zijn taal, noch zijn politieke ideeën oplegt aan de rest, de scholen politiek neutraal zijn, de communicatiemiddelen meervoudig zijn in taal en benaderingen en waarin iedereen wordt beschouwd als eersteklasburgers.